

חודיה בשולחן שבת

פרשת בלק

צאת החג	כניסת החג	
20:32	19:21	חיפה
20:30	19:27	תל אביב
20:28	19:11	ירושלים
20:28	19:30	באר שבע

מקום מרכזי לפרשת השבוע בשולחן השבת, במהלך הסעודה. בהכנה קלה, ניתן "לשדרג" את הרעיון הקצר ולהפוך אותו ל**חוייה חינוכית מעצימה**, שבאמצעותה נעביר לילדים מסרים חינוכיים, תוך **העשרת השיח התורני** בשולחן שבת. לפניכם 3 "מערכים" לשולחן שבת.

סעודה ראשונה פניית הקב"ה אל בלעם

שאלה שנעלה לשיח בשולחן שבת:
בתחילת הפרשה כתוב שהקב"ה פנה אל בלעם ושאל: "מי האנשים האלה עמך" (כב, ט). נשאלת השאלה: **מדוע הקב"ה פנה אליו ושאל 'מי האנשים האלה', וכי לא ידע מיהם?**

שלב
1

ניתן לבני המשפחה לנסות ולענות על השאלה.
השיח יעורר דיון בשולחן שבת. נקודות להכוונת הדיון:
1. נכוון את הילדים לחשוב האם היה כאן חלק מתוכחה. אם כן, מדוע.
2. נמקד אותם לחשוב, להבדיל, כשפונים אל מישהו, באיזה אופן ומדוע.

שלב
2

לאחר מכן נשיב את תמצית התשובות שלפניכם:

- **רש"י:** הקב"ה התכוון בכך להטעות את בלעם, שיחשוב שכביכול יש פעמים שלא הכל גלוי לפני הקב"ה, כדי שירצה למצוא זמן שיוכל לקלל את עם ישראל.
- **אבן עזרא:** רצה לפתוח איתו בדיבור, כשם שפנה לקין ושאל: 'אי הבל אחיך' (בראשית ד, ט), על אף שידע היטב שהרג את הבל.
- **רבינו בחיי:** "גילוי זה לכבוד ישראל היה, כי כן מצינו שהשכינה נגלית להדיוטות בשביל הצדיקים, כענין שנאמר: (בראשית לא, כד) 'ויבא אלהים אל לבן הארמי בחלום הלילה וכן: (בראשית כ, ג) 'ויבא אלהים אל אבימלך'".
- **כלי יקר:** "מצינו לשון 'מי', שאינו לשון שאלה ונאמר לבדיון, כמו שנאמר (שמואל א' כה, י) 'וען נבל את עבדי דוד מי דוד ומי בן ישי', כלומר מי הוא שאינו נחשב לכלום. כך אמר הקב"ה לבלעם שרוחו גבוהה: מי האנשים האלה הפחותים, וכי ראויין המה להיות עמך שתלך עמהם".
- **רש"ר הירש:** "שאלה זו מוכיחה שהיתה זו התערבות אלוהית שבלעם עצמו לא ציפה לה כלל. כל ימיו שיחק משחק וערך הצגה לבני דורו, והנה לפתע המשחק הפך למציאות של אמת - בניגוד לצפוי, וכנראה גם בניגוד לרצויו".

שלב
3

אפשרויות להרחבה:

לשאל את המשתתפים: מה אנו לומדים מהתשובות. **מומלץ לעשות סיכום תשובות בקצרה. נקודה להדגשה:** לימוד על היחס של הקב"ה לחוטאים, תוך בחירה חופשית, לצד תוכחה על דרכם השלילית.

שלב
4

לקבלת העלון 'חוייה בשולחן שבת' שלחו את המילה 'חוייה' למייל Office@shaalti.co.il או לווואטסאפ 052-9453811

חוויה בשולחן שבת

פרשת בלק

סעודה שניה **הסכמת הקב"ה בפעם השניה שילך איתם**

שאלה שנעלה לשיח בשולחן שבת:

בפעם השניה הקב"ה נגלה לבלעם ואמר לו: "אם לקרא לך... קום לך. אתם ואך את הדבר אשר אדבר אליך אתו תעשה" [כב, כ]. נשאלת השאלה: **לאחר שלא אישר לו ללכת עמם, מדוע כעת הסכים?**

שלב
1

ניתן לבני המשפחה לנסות ולענות על השאלה.

השיח יעורר דיון בשולחן שבת. נקודות להכוונת הדיון:

1. נכוון לחשוב מה היו מידותיו השליליות של בלעם [ההיפך מאברהם אבינו].
2. נמקד אותם לחשוב, על "פתחון הפה שהיה לבלעם ולאומות העולם.

שלב
2

לאחר מכן נשיב את התשובות שלפניכם:

- **מדרש אגדה:** "והראה לו הקב"ה שכל מה שמנעו לא עשה אלא לבשתו ולהודיעו שאע"פ שילך ברשותו של הקב"ה הוא עומד, ולא יכול לעשות שום דבר בלא רשותו".
- **חזקוני:** הקב"ה הסכים, ממחשבה שאם הם כל כך שוטים, **שבאו בפעם השניה לקרוא לך, לאחר שאמרתי לך 'לא תלך עמם', אזי 'קום לך אתם', שיראו שלא יועיל להם. דעת זקנים מבעלי התוספות:** "פירוש, אם אתה סבור להשתכר בהליכתך 'קום לך אתם', ואל תאמר שהפסדתי שכרך. ואך ידוע תדע כי 'את הדבר אשר אדבר אליך אותו תדבר', על כרחך". [רצה למנוע מבלעם "פתחון פה"].
- **ריב"א:** "'אם לקרא לך...' כלומר אם ליטול עצה ממך אז 'קום לך אתם' ותייעצם דקריאה לשון עצה".
- **רבינו בחיי:** 'לא תלך עמם' כדי לקלל, אך 'אם לקרוא לך באו האנשים', לקריאה בלבד אזי תלך עמם, 'קום לך אתם' על מנת שלא לקלל. 'ואך את הדבר אשר אדבר אליך', גם אם יגיד לך לברך אותם.
- **ספורנו:** הקב"ה אמר לו שאם רק הם באו להתייעץ איתו, אזי שיזהיר אותם, שלא יחטאו.

שלב
3

אפשרויות להרחבה:

לשאל את המשתתפים: מה אנו לומדים מהתשובות. **מומלץ לעשות סיכום התשובות בקצרה,** תוך הבנה - מה נוכל לקחת מכך לחיינו ביום יום, מה נוכל ללמוד מכך לעצמינו.

נקודות להדגשה:

1. **בחירה חופשית** - הבחירה שנותן הקב"ה לכל אדם לפעול. לצד זה הקב"ה קובע את ה"גבול".
2. **עם ישראל** - הקב"ה מגן על עם ישראל מפני אומות העולם, שרוצים להשמידנו, בכל דור ודור.
3. **הכרה עצמית** - הקב"ה מהבהיר לכל אחד שאינו פועל ועושה כל מה שרוצה בעולם הזה.

שלב
4

חודיה בשולחן שבת

פרשת בלק

סעודה שלישית **כעסו של הקב"ה על בלעם**

שלב 1

שאלה שנעלה לשיח בשולחן שבת:
כתוב בפרשה: "וַיַּחַר אֶף אֱלֹהִים כִּי הוֹלֵךְ הוּא" [כב, כב].
נשאלת השאלה: **מדוע הקב"ה כעס עליו?**

שלב 2

ניתן לבני המשפחה לנסות ולענות על השאלה.
השיח יעורר דיון בשולחן שבת. בקודות להכוונת הדיון:
1. נכוון את הילדים לחשוב, האם נתן לו הקב"ה רשות ללכת איתם.
2. נמקד אותם לחשוב, מה השלילי שעשה בלעם, שיגרום להקב"ה לכעוס.

לאחר מכן נשיב את תמצית התשובות שלפניכם:

שלב 3

- **מדרש אגדה:** "על שהלך לאבדון שהקב"ה אינו חפץ באבידתן של רשעים".
- **בכור שור:** "אעפ"י שנתן לו רשות לילך מחשבתו הרעה ניכרת מתוך מעשיו, שאם היה דעתו לעשות מצות המקום, היה לו לומר: מאחר שלא אקללם ולא אעשה מה שהוא מבקש למה אלק, וכי אלק להתקוטט עמו בארצו? אלא ודאי מה שהיה הולך, **דעתו היה לקללם שלא ברשות המקום**, דקסבר כשם שאמר לי תחילה 'לא תלך' ועכשיו אמר לי 'לך', כך יחזור בו על שאמר שלא לקללם... והוא הלך ברוע לבבו, **ולפיכך יצא המלאך לשטן לו ולהודיעו כי הקב"ה יודע מחשבותיו וזדונו**".
- **חזקוני:** "שהרי לא נתן לו רשות בפנים מאירות, כדכתיב 'אם לקרא לך...' והיה לו להבין מפעם ראשונה שלא היה בדעתו של הקב"ה שילך הוא, ודוגמא זו מצינו במרגלים 'שלח לך אנשים', וגלוי וידוע לפניו שלא היה בדעתו של הקב"ה שישתלחו".
- **ר' חיים פלטיאל:** "אמר לו שילך אתם בחברותא, ולא בייחוד וכן מצינו 'וילך שפי', והוא לא עשה כן, אלא הלך לבדו, דכתיב 'כי הולך הוא'".
- **רש"ר הירש:** מדקדק מלשון הפסוק, שלא כתוב 'כי הלך', אלא 'כי הולך הוא', שמורה על הליכה מתמדת בכל מקום עם שליחי בלק, שהתיר לעצמו ללכת עמהם. אך הוא לא רק הלך עמם בדרך, אלא 'הולך הוא', הוא היה 'מהלך' ושואף למטרתו. למרות האזהרה האלוקית הברורה הוא היה סבור ביהירותו שיוכל להשיג את מטרתו.

מה טבו אהליך יעקב משפנתיך ישראל [כד, ה]

אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות (סנהדרין דף קה)

הנצי"ב מוולוז'ין נשאל איך הוא מסוגל לשאת את הרעש הבוקע מבנין הישיבה, ובפרט נשאל האם אין מפריע לו הרעש כשהוא בביתו שהיה סמוך לישיבה.
השיב הנצי"ב לשואל בדרך שאלה: האם שמעת בעל טחנת קמח שהמתלונן על הרעש שיש בטחנת הקמח? המשיך הנצי"ב והסביר: ברור שלא יתלונן, שכן רעש הטחנה מבשר שפרנסתו מובטחת. אדרבא, שנתו תערב רק לקולה הסואן של טחנת הקמח.
סיכם הנצי"ב את דבריו: אני דומה לבעל הטחנה. קול התורה הבוקע מפי בני הישיבה הוא מקור חיותי, שמעניק לי עידוד רב. רעש הישיבה נעים לאוזני, ואם חלילה יפסוק הקול, לא אוכל לתת שינה לעיני בשקט שיווצר.